

१३१ भास्वती



भा. ती.

॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथ स्यात्वादाः ॥ रातायवात्वं रुद्रात्मनो विनायकः ॥ सदापतः
लोकहिताय वक्ष्ये क्वादिता भास्वतिना सूत्रम् ॥ १ ॥ नन्वाभ्युदयश्चरणा रविं दं श्रीमान् सतानं
दशतिप्रसिद्धः ॥ तां भास्वतिं शिष्यहितार्थं माह शाके विहने शशिपक्षरेवैके १०२१ ॥ १ ॥ अ
थ प्रवक्ष्ये मिहिरोपदेशात्तत्सूर्यसिद्धान्तसमं सनासात् ॥ शाकोनवाङ्गीकृतं शास्त्रं ३१०८
युक्तः कलेर्भवेत्यष्टगणसुभक्तः ॥ विद्यन्मोलोचनवेद ४२०० हीनशास्त्रादपिंडः क
थितः स एव ॥ २ ॥ शास्त्रादपिण्डः स्वरभूयदिग्वृ १०००० स्तानामि ३४८ युक्तो एव शते
विं ८०० भक्तः ३ ॥ लब्धं नगैः शेषितं मंग ५ युक्तः सूर्यादिसंस्तुतसरपालकस्यात् श

एव ॥
॥ १ ॥

पं हरे ८०० प्रोह्य एथ गजासा १०८ लब्धं रवेरौदयिकोक्तवः स्यात् ॥ ३ ॥ सहस्रनिघ्न १००० ख
विधू ५० नितोयः खसिद्धभागो २४० नभचक्रशेष २००० खपंच ५० संयुक्तदश १० प्रभुद्वेष्ट
द्राष्ट ८० भागाभ्यधिकः शशोक ॥ ४ ॥ रुद्रा ११ हतो वेद ४ युतस्त्रिवेद ४३ शेषश्चतुः षष्टि ६४
गुणोरदाढ्यः ३२ ॥ एथ कखखागाप्रयुते ००० रुकेन्द्रः शुद्ध ८ भागा घनरत्ना २० शयुक्तः
॥ ५ ॥ केन्द्राद्भग्या ११ दिषुनेत्रचंद्रै १२५ लब्धो नितो मध्यविधुर्कवः स्यात् ॥ पातशर ५ घ्रा
नगनेत्रयुक्त ३ स्त्रिनंद २३ शयोगगंगा १० निघ्न ॥ ६ ॥ विरिनुदानं सग्वरामहीनः ३०
शांकोष्टनृदात्पुन ११ ॥ ७ ॥ त्रिनंदरोचोयदिभूयकः स्यात् खरा ३० हीनखखवेद

॥ भा. ती ॥

॥ ३ ॥

बोद्धनखांशयुक्तः ॥ ६ ॥ खेपुस्वर ७५० प्राकशरा ३५८ युक्तः सितोचमानं कनूपै १६९ शत
१०० प्रा ॥ खवेद ४० निघोच्चिनवेपु ५४४ युक्तः शानिर्दश १० घ्रात्साहितधश केः ५४ ॥ ७ ॥ भो
मेष्टाग्निरसापलैक ६३५९ सहितातेवाहनागेंदव १८२ सप्ताग्नि ३७ प्रयुतागुरेशशिदिशो
१०९ नंदान्चिते वैधवे ॥ शुक्रेव्योमशरादयोः ७५० गगणायुग ३७ सौरखवेरापले ४० ॥ ४३
लोकाश्चिखनवद्वये १८० जिन २४ युतारहौर्गतेवत्सरो ८ ॥ राजादिगणितमाह ॥ शका
शोगणितोराभै ३ भूमिश्रो १ मुनिनाहतः ॥ रव्यादिक्रमतो राजामंत्रीतस्य चतुर्थकः ॥ ८ ॥ शाको
रसाग्निसंयुक्तो वसुभिर्भागरितः ॥ अनंतादिक्रमेणैव अष्टौ नागाः प्रकीर्तिताः ॥ १० ॥

॥ रामः ॥

॥ ३ ॥

अनंतो वासुकीपद्मो महापद्मश्चतस्रकः ॥ कुलीरः कर्करः शंखो अष्टौ नागाः प्रकीर्तिताः ॥
११ ॥ शाकः शशांक संयुक्तो मुनिभिः ७ भागरितः ॥ आवहादिक्रमेणैव सप्तवाताः प्र
कीर्तिताः ॥ १२ ॥ आवहः प्रवहश्चैव संभवे विभवस्तथा ॥ उद्धहे निवहो वायुः सप्तवाताः
प्रकीर्तिताः ॥ १३ ॥ शाकं सराग्नि ३५ संयुक्तो वेदेनैवा ४ वशेषितम् ॥ आवर्तवृद्धि संवर्त
पुष्करं ३ दोषा ४ मं बुद्धं १४ ॥ आवर्तो निर्जलो मेघः संवर्तो वायुपूरकः ॥ पुष्करेंडः करा
वृष्टिदोषो शस्यवती मही १५ ॥ युग्माजगोमिन्नगते शशांके रविर्यदा कर्करं संप्रयाति
जलं सता व्यहरि ५ कार्मुके ५ ॥ युक्तं हि कल्प्या ६ मृगयोरसीती ८० ॥ १६ ॥ कुलीर ४ कुं

॥भा॥ती॥

॥४॥

भा॥११॥ लि० तुला० गते दौ वने डवि वृज डविः जलान ६६ स्तहानी न॥ समुद्र ६४ भा॥
श्रवण ६ भागाश्चैव पर्वते ॥१०॥ पृथिव्यां च चतुर्भागा संम्यग् वर्षति वासवः ॥ दश १० योज
न विस्तीर्णं शत योजन मायतं ॥१८॥ भाटकं तु विजानीया येन वर्षति वासवः ॥ गणो न ३
गुणितं शाकं सप्तभिः ० भागमाहरेत् ॥१९॥ शेषं यमा २ हतं कृत्वा पंच ५ तत्र नियोजये
त् ॥ यथा शाकल्यथालघो यत् शेषं पूर्वशेषवत् ॥२०॥ मेघो १ धान्यं २ तृणां ३ चैव शीत
रो ५ समीरणीः ६ प्रजानां च तथा हृदि ० क्षयो च नृपविग्रहः ॥२१॥ एतेन वसमा
ख्याता एवं शाका इतो मुहुः ॥ शाको वेदै ४ श्रुगणितः पर्वतैः ० भागमाहरेत् ॥२२॥ हि

एमः॥

॥४॥

प्रो २ रूपेणा १ संयोज्य शुधाद्याक्रमशो भवेत् ॥ शुधातृष्ठा २ तथा निडा ३ आलस्यो ४ घम ५ पं
चकः ॥२३॥ शांति ६ क्रोध ७ तमो ८ लोभ ९ उत्साहश्च १० तथा दशः ॥ नीरसो ११ गोरस १२ श्रै
वपापं १३ पुराणं १४ चतुर्दश ॥२४॥ विक्रमार्क नृपकालमग्निभिः संप्रगुणविषयैः समन्वि
तः ॥ अदि ० शेषमवलोक्य संवदेत्तत्तद्वृजनि तं शुभाशुभम् ॥२५॥ अश्विवेदशरवहिभि
र्महज्जायते खलु सुभिक्षमुत्तमम् ॥ षड्भिरत्र विधुरः पयोधरश्चन्द्रगोत्रपथिभिर्भयं म
हत् ॥२६॥ इति श्रीसत्तानंदाचार्यविरचिते भास्वतीकरणे ध्रुवधिकारद्वितीयः ॥ २॥ विंशतु
रणामेष मुखार्कमासादिनैः समेता अतुवासरोनाः ॥ पुष्टं दमेतन्नग ० भक्तशेषवारा भवंत्य

॥ भा. ती ॥

॥ ५ ॥

हमुखायुनाथाः ॥ १ ॥ चंडा १ श्वि २ वरु ३ पुग ४ भूत ५ रसा ६ श्व ७ त ८ द ९ भूत ५ वा १०
विषया ५ श्वयथा क्रमेण मेधादि राशिषु खराम ३० गुरोषु दयाभुक्तां शकेश्वसहितं भ
वति घुवंदं ॥ २ ॥ सूर्ये स्वर ७ प्राप्तिथयः प्रदेयाः यथ क शता प्राः १०० क्रमसो स्य खंडा ॥
भुंन्यंतु पंडे प्रथमे च गणपतस्या तदिक भविकः स्फुट स्यात् ॥ ३ ॥ सूर्यस्य पंचा ५ त्प
रवि १२ द १४ भूपा १६ घना १७ न वेडः १९ कयमा २२ जिन श्व २४ ॥ सप्ता श्वि २७ ना चंड
गुणा ३१ रसा मि ३६ घृष्टि ४२ श्वताना ४९ दिशरा ५७ शरांगा ६५ ॥ ४ ॥ पंचादया ७ वेदग
जा ८४ कृतांका ८४ स्त्रिखेंदवो १०३ भानुभुव ११२ कुसूर्याः १२१ ॥ अष्टा श्वि चंडा १२८ शररा

॥ रामः ॥

॥ ५ ॥

मचंडा १३५ श्वि चंडा १४१ शरवजिरा श्व १४५ ॥ रूपोरा १ घुगुरां कृत्वा तदर्धो जन्म कालि
का ॥ सूर्यो दयादि घटिका विलिखे च चपा पुनः ॥ ६ ॥ त्वोक्त मार्गे स्फुटं कुर्यात् ग्रहस्तात्कालि
को भवेत् ॥ भोग्पादवे सप्त ७ गुणा सता प्रा १०० सप्ता चितं ७ स्यात् स्फुट सूर्य भुक्तिः ॥ ७ ॥ खनं
दनि प्रा ९० स्तिथयः शशां के केंद्र शत प्रा १०० स्तिथयः प्रदेयाः ॥ केन्द्र क्रमा षट् शर सप्त द
सै २७ ५६ शोष्टो विध आग शरा श्वि दसै २४ ५७ ॥ ८ ॥ इंदु घुवंद हात्सहितः ख सूर्य १२० श्व राई
भागो न युतः समा र्जात् च राई भाग विषुवादि मासैः ख चंड १० ने च २ दय २ चंड १ खांशा
केंद्रे विहाने नु विहान मेव केंद्रे न हीने नु भहीन कुर्यात् ॥ यावत् क्रमात्केंद्र गते विशोध्यः ता

॥ भाती ॥

वत्तुचंद्रेभशतंतुयोज्य २०००॥८॥ पुनर्घुचंद्राङ्गनेपु ५० लब्धंसातांशुकेंद्रेपुयतंप्रकर्ष
त॥ तत्प्रत्यहंस्युःशत १०० शश्वखंडाभोग्योद्भवांशाश्चधनंस्फुटस्यात्॥११॥ इंदो १२०० रूपा
१११ ३२२ ६२० १०० नृपा १६ जिना २४ पंचगणा ३५ रसाश्चि ४६॥ षष्ठी ६० शरागा ७५
ऊनवा ८९ एकाष्टा १०८ षड्ज्ञानवो १०९ राममनु १४३ नवाहा १५५॥१२॥ पंचांशुदा १७५ र्वा
कभुवो १८० द्विखाश्चि २०३ विश्वाश्चि २१३ नासश्चि २२२ खरामदस्वा २३० पंचानिह २३५
ग्वह्रियमा २३८ कसिद्धा २४१॥ नेत्राश्चिह २४२ ग्वह्रिजिना २४३ त्विसिद्धा २४३॥१३॥ भु
क्तिर्नव ८० त्पान्वितभोग्यमिंदोरकोनचंद्राः तिथयः खनदै ८० शेखोनखांका ८० ऋगनांग

॥ रामः ॥



६० निघातभुक्त्यनराप्ताघटिकाभवंति॥१३॥ शताप्त१०० मृक्षंशत१०० शोधितांशाघट्याह
ता१० भुक्तिहताप्तनाद्यः॥राशिशशांकाच्छरजाति३३५ लब्धंनक्षत्रवत्तद्व्यटिकाश्चशेषा
॥१४॥ एवंरवीदोर्युतितश्चयोगाः सप्ता७ न्वितश्चन्द्रगतिस्तहारः॥अर्कोनचंडाश्चशरा॥
४५ द्विहीनस्ततोवशिष्टाश्चशरा४५ द्विलब्धं॥१५॥ सप्तावशेषंकरणांवाघंतन्नाडिका
यास्तिथिवद्भवन्ति॥परेदलेकद्वयचतुर्दशीपुतिथ्यर्द्धभोगाःशकुनीश्चतुष्यात्॥१६॥ नागंच
किंलुघ्नमितिक्रमेणचत्वारिविंद्यात्करणानिनिन्यम्॥दिनेदिनहर्गरात्पयुक्तंसप्तैव७
सूर्यस्पर्शनंद००मिन्दो॥१७॥खखेंइकेन्देतु१००युतंत्रकुर्यात्प्राग्वत्पुदीकार्यमितिप्रसा

॥ भा॥ ती॥
॥ ७ ॥

ध्वं॥ १८॥ इति श्रीसतानंदस्य विरचिते पंचसिद्धांते भास्वती चरणांति धनस्य याग करणा
धिकारस्तृतीयः॥ ३॥ भौमस्वर ७ घुगुणात्कृता ४ प्रंपुनर्घुवृंदास्त्रिशता ३० हतिः॥ ४॥
ष्टाष्टदशशेषः खखराम ३०० निघ्नः पक्षामि १२ मिः सोमसुतस्य शीघ्रम्॥ ५॥ गुरुर्गुण ३
घ्राघुगुणादशा १० प्रवेदास्त्रि ४४ मिलच्चविवर्जितश्च॥ वेदा ४ हतो धोगुण ३ भागयुक्तः॥
सितस्य शीघ्रं सहितं खशक्तैः॥ ६॥ शनिर्घुवृंदानव ८ भक्तलब्धं क्वान्वितारव्यदयस्य मध्या
ः॥ भवंति तीवार्कजभूमिपुत्रास्तभार्गवौ शीघ्रगती भवेताम्॥ ७॥ दिग्घ्रा १० घघनो १० नात
खनगा १० शहीनात्रिभिः ३ भर्गुजोर्किं कुजेज्यशीघ्रं॥ अष्टे ८०० पु ५०० षट् ६०० नंद ८००

॥ रामः॥
॥ ७ ॥

चतुः ४०० शताब्दः पृथग्गुहाः षट् ६ गतेष्यकेंद्राः॥ ८॥ रुद्रा ११ नवेड १८ द्वियमा २२ नवेड
१८ रुद्रा ११ श्रभोग्योद्भवयुक्तहीनः॥ घना १० ग ० नाग ८ त्रय ३ सूर्य १ निघ्रादशो १० कृतं
हीनधनं च मध्ये॥ ५॥ पृथक् स्वशीघ्रो नितकेंद्र षडा ६ त्रि ३ घ्रात्स्वशीघ्रो नयुतः स्फुटः स्पा
त॥ पंचाशति ५ स्थितो यत्र त्रिघ्नं ३ तत्रैव कारयेत्॥ ६॥ भौमस्य खस्त्रि ४० नगसप्त १० शेषा
११० देवेन्दु १३३ जार्ती ६ १२२ गगा ८ नगार्था ५०॥ संस्यर्श ३० अग्नि ५ पु ५३ कुसप्त ११ ष
ट् ६ स्वरा ७ त्रिपंच ५३ सप्तमि ३० नवेदव १८ स्मृताः॥ ७॥ गणोनृपा १८ खगि ३० जगत्र
पंच ३० षडप्रयो ३८ रामयो २३ नृपा १८ का ८॥ भर्गोदिव ४२ कुगजा ८ १ धस्त १२२

॥भा॥ती॥

॥८॥

द्योमाह ११० नागेंद्र १४० भू १२० त्रिशलाः १३॥ शनिर्दिशौ १० वा १० जयना २१ नवेंद्र १०
दिभू ११ मयोमंगल ८ मघ ४ यश्च १०॥ रवेः स्वरा १० खनवतिः खमिंदोः ८० केंद्रशतं १००
भू ११ तमसः खसिद्धौ २४०॥ पादोनद ४१५ यमघनौ ३२० खमेघो ०।११० अघौ ३।१० खन
प्रा ०।१० वनिजादिकानाम् ११॥ त्रयो ३ घना १० विश्व ३ भानलौच १३।३३ त्रयो घना ३।३
पंचनद्या ५।२० गुराणां ३।१० कुजादिशीघ्रस्य च मुक्तयो मरुक्ताः स्मृतिशैर्मणिर्मणि
तपवीरो ॥१२॥ घनाग १० नाग ८ त्रि ३ रवि १२ घुभुक्तिर्भोग्याहतायाः खशतैः १००० ल
घं ॥ पुनेन खंडे सहितो न्यथो नामंदस्फुटाभुक्तिरियं कुजादेः ॥१३॥ मदस्फुटाशीघ्रगतौ वि

॥रमः॥

॥८॥

शोध्याप्रवृत्तकृताभोग्यहृताशताप्राः ॥१००॥ १३॥ बहुल्यभोग्योस्वमुरां यथास्याद्वजाति
चारे विपरीतशोभ्याः ॥ भादिः कृत ४ घ्रां कृतो यहस्य राश्यादिरंकै ८ गुणितः कृता ४ प्रं
॥१४॥ भादिर्भवेद्वादिषुराशिहारः शराकृतो २२५ राशिमुखेशतंच ॥ विश्वा १३ श्वि २ गं
धर्व ८ दशां १० ग ६ मासै १२ श्रुजाई केंद्रास्थितिजादिषू १५॥ षड्भूयो ३६ द्वादश १२
राशभार्था ५६ वेदाश्विनै २४ सप्तारसा ६० क्रमेणा ॥ स्वशीघ्रकेंद्रस्य च मंडलाद्वात्पूर्वापरा
वक्रकवासरासु ॥१६॥ षष्ठ्या ६० षि १६ भूपा १६ क गुरा ३८ कुदस्वा २१ चक्रोदितप्रा
कपरतो लगस्यात् १२००॥ १०॥ स्वं जभुगो वसु ८ च ५ षड्वा ६०० त्वा गून षे ८ परतो

॥ भा॥ ती॥

॥ १०॥

निकोर्कात् ॥ भौ नोगच्छतिवक्रतां सु ॥ १४३ ॥ त्वं प्रानिते तद्वं ॥ तत्त्व ना-
श मुनो ॥ १६ ॥ जीवोरिषड्पर्वते ॥ १६६ ॥ १८ ॥ भुक्त्वा उरसि ॥ १९० ॥ खरं सुतनयावहो ॥ १९१ ॥
८९३ पुनः कौटिल्यापरिहृत्य पुष्कलगती मार्गं भवेच्छाधिते ॥ १९५ ॥ भौ मोक्षं दहनय-
८३ खजलदे १३० ॥ सौम्योरिवेदे ४६ ॥ गुरुर्वो माद्यो ८० ॥ भृगुजोयमेति १२६ ॥ केडेच-
प्रोनिते ॥ लघुस्तंशशिजस्त्रिपन्नगरसे ६८३० ॥ काष्ठारिपौ ६९० ॥ भार्गवस्तस्थिचक्रविशो-
धिते समुद्रयं याति क्वं खेचराः ॥ २० ॥ पलप्रभातत्व ३५ ॥ हताखखांक ८०० ॥ युक्तः स्फुटा-
र्केण समं यदा स्यात् ॥ याम्यं यदा स्यात् ॥ उदयोतिशान्ते मुने रगस्तस्य सुरारिहन् ॥ २० ॥ अह-

॥ रामः ॥

॥ १० ॥

चदलं चरार्द्धं १५ ॥ ३ ॥ पलप्रभं सरषड्यमा २६५ ॥ प्रंपंचेनु १५ ॥ तस्तत्स्वमृगांचगोलात्
॥ अहर्दलं व्यस्तमतो निशार्द्धं तयोर्गतैष्यान्तरितं नतं च ॥ ४ ॥ षट् ६ ॥ घ्नं चरार्द्धं दश १० ॥ भाग-
हीनं याम्पाहिरामं ३ ॥ शयुतं दशाष्टमं १० ॥ तदक्षि २ ॥ हानाक्षिवि २ ॥ युक्तयुक्तं भानोरुदक-
दक्षिणातः प्रभास्यात् ॥ ५ ॥ छायादश १० ॥ घ्राशत १०० ॥ संयुताचमध्यप्रभोनाभवती ह-
शंक्र ॥ शताहता १०० ॥ हताहर्दलतस्तदाष्टमहर्गतैष्याद्यटिकादिकालः ॥ ६ ॥ खखेड-
१०० ॥ निघात्पुदलाऽतेष्यनाप्राप्तमध्यप्रभया समेत् ॥ शतो १०० ॥ नितं दश १० ॥ भिवि-
भक्तं लज्जागुलाश्रमाभवती सिताभा ॥ ७ ॥ नमं न सूर्योदयः ॥ प्रसाध्य स्वभोदयेः सौरदि-

॥ गी. ता ॥

॥ १११ ॥

नानुपातात् ॥ संगुणपक्ष्या ६० यनसंत गांशागनेर्वि ॥ नरेदरबोप्रयोज ॥ ८॥ स
राश्विगुमे २२५ विभजेत्सुलघानंकांछिपेत्स्वादयकां ॥ क्रियादीन् ॥ संगुणभोग्योदय
कोनशेषंविभज्यपंचाश्वियमै २२५ प्रलघान ॥ ८॥ भुक्तोदयेकोसहितं प्रकुर्यात्सुलघान
६० विभज्याप्रफलेनयुक्ता ॥ सूर्योदयाद्याद्यटिकाः प्रकुर्यात्सुलघान ६० धिकोनः खर
से ६० प्रगुणपः ॥ १०॥ ततः क्रियादीनुदयानुसोध्यभुक्तांकतुल्योदयभंविधेयम् ॥ शे
षंखवद्व्या ३० दिगुगांविभज्यभोग्योदयाप्रंभवतीष्टलम् ॥ ११॥ लग्नं प्रयोज्यं रसद
भं विलग्नं नामित्र ० संज्ञकथितं मुनीदैः ॥ लंकोदयेः पूर्ववदेवसाध्यं पक्ष्या ६० वि

॥ रामः ॥

॥ १११ ॥

भज्येति यथोदितं तत् ॥ १३॥ स्यात्प्राक्पालेन न तेन हीनं युक्तं प्रकुर्यादपरेकपाले ॥ नशु
ध्यते तत्र न त प्रयोज्याषष्टिः ६० पुनस्तत्र न तं विशोध्यम् ॥ १४॥ लंकोदये तत्र पुन प्रसाध्यं
मध्यं विलग्रे प्रथमोक्तमार्गे ॥ मध्ये विलग्रे रसभं ६ प्रयोज्यं पाताल ४ लग्ने मुनयो वदं
ति ॥ १५॥ लग्नं चतुर्भाच्च सुखं कलत्रं मध्याच्च नामित्रकभं विशोध्यं ॥ खमं १० विना १ च
विशोध्यशेषं अंशं स्वकीयं क्रमतः प्रयोज्यम् ॥ १६॥ भावद्वयोर्योगदलतुसंधित्तत्र स्थि
तः स्यादफलो यहेन्द्रः ॥ चंडाश्वि २१ निघ्रापलभार्द्धि २ ताचलंकावधिः स्यादिह दक्षिणा
क्षि ॥ दिगुगां ३ विषुवत्क्षायं विभज्येक्रमशस्त्रिधा ॥ भर्का १२ ह १५ पृष्ठगुणो ३६ लंख

॥भा॥ती॥

॥१२॥

रखंडाविनाडिकाः ॥१॥ वस्वर्द्धनं ॥ २०८ नं ॥ ॥ ३२६ ॥ रदं च क मोत ॥ ३५ ॥ च
मंडो नितं युक्तं विनाड बोनादि को दयात् ॥ १६ ॥ इति श्री सतानंदाचार्य विरचित भास्वती क
र गोविपलाधिकार पंचमः ॥ ५ ॥ दि २ प्रो रविः पर्व कृता ४ प्रयुक्तो दिग्भि १० क्षमोऽष्ट
घृदिनाध वाद्यः ॥ तमो युता कर्तव्य भा प्रसौम्ययाम्यं शरोल्पा न्च दशांश १० हानः ॥
१ ॥ मानं हि मांशो गति ५० रग्नि ३ हीनादि १० घ्राश्चतु ४ भिश्चतमप्रमाणम् ॥ तद्योतये
ईशरवर्जितं च ग्रामः सुधांशोः स्फुटपर्वसंधौः ॥ २ ॥ स्वदादशांशो १२ नितमर्कमानं स्व
जाति ३२ भागेनितमिंडमानम् ॥ वि ३ प्रेंड भो ग्पाष्टनखा २० ८ न्वितोर्क भो ग्पाग्नि ३ भा

रामः ॥

॥१२॥

गोनविवर्जितोऽगोः ॥ ३ ॥ स्थित्यर्द्धमंगा ६ हतमिंडुखंडखंपंच ५० युक्खंडविखंडितं च
॥ हीनं धनं पर्वणि शीरस्मे स्पर्शो थमुक्तिश्चतदिष्टकालः ॥ ४ ॥ ग्राशादिशति २० गुणि
तात्स्फुटनिजमानेन भावित विश्वा ॥ ग्राह्योनखंडादस ६ संगुणाच्च षपंच ५० युक्खंडफ
लं विमर्ह ॥ ५ ॥ चंद्राश्चि २१ निघ्रापलभा ६ ईता चलंकावधिस्यादिहृदक्षिराक्षी ॥ हीनं
धनं पर्वणि चंद्रभाचोर्निमीलनोन्मीलननाडिकाः स्युः ॥ ६ ॥ दि २ द्वादशे १२ चमग्नि
त्र ७ समेराशि गते पिवा ॥ तथा षष्ठा ६ ४ ८ के वैवग्रहं चंद्रसूर्ययोः ॥ ७ ॥ इति श्री स
तानंदाचार्य विरचिते भास्वती करणे चंद्रग्रहाधिकार षष्ठमः ॥ ६ ॥ नता ३ १० घ्राजिन

॥भा॥ती॥

॥१३॥

२४ युक्तताप्रतस्त्वनंतेनयुतंनतं॥ तत्त्वोऽयं॥ प्रोनयुतः॥ भातोः प्राचीप्रतीत्यो
चशरः प्रसाध्यः॥१॥ एथकशतांशा१०००धिकतः॥१॥ मत्तस्तदक्षिणां तारितो नः॥
तत्त्ववर्नदिग्१०० गुणितं गुणा३ प्रहीनं धनं प्राकपरदाः खरांशोः॥२॥ ततः लमः सं
प्रयुता छरश्च शरावरात्पत्तरयुक्तस्फुटः स्यात्॥ मानं रवे १२ भोग्यं तांगनं २२२ त
ग्राहको धस्थितस्वचंद्रः॥३॥ शाशाच्चतु४ प्रात्सविनुखरामै३० ग्रामैक्यलब्धे स्थिति म
ईनाईम्॥ इतीह सूर्यग्रहो विशेषः शेषलुचंद्रग्रहणादिचिन्त्यः॥४॥ तत्त्ववर्नसौ म्यम्
रां विधाय याम्यंधनं पर्वणि ती प्रभातोः॥ स्थित्यर्द्धके हानि युती प्रकुर्यात्स्य शोथमुक्तिश्च

॥रमः॥

॥१३॥

भवेदिनस्य॥५॥ इति श्रीसतानंदाचार्यविरचिते भास्वती करणो सूर्यग्रहणाधिकारः सप्त
मः॥७॥ स्वखेडवेदा ४१०० धिकभास्करस्य प्राग्बद्रचक्रा २३०० प्रदिशः शरश्च॥ तत्त्वा
४०० भागाः स्पृकृतिः सुधांशोर्यथादिशं व्यस्तमितः खरांशोः॥१॥ मध्यंदिनात्प्राकपरत
लुसौम्ययाम्यं नतं स्यादथ तत्कृतिश्च॥ कृत्योस्तु तुल्यान्यदिशाः क्रमेण योगां तं वावल
नारविंदो॥२॥ मानं शरादेस्वनतस्य पंच५ भागो नदिक् १० शेषहतां गुलाघाः॥ चंद्रार्क
मानां गुलसंगुणात्वा खखाग १०० भक्तावलनां गुलानि॥३॥ चन्द्रार्कयोर्दिक सममरा
लस्य सख्या प्रलयेवल नगमन्त्रे॥ मध्याह्नदक्षिणातः शरात्तात्तमे ईसत्वे १०००

॥ भा॥ ती॥

॥ १४॥

५५॥ ४॥ वननेत्राभुगं देवतादिनां कथायाः ॥ ५॥ प्रत्यंमुखेदेवामिन्द्रार्थनां प्रव
यात् ॥ १॥ स्थित्यर्द्धनिघ्नं न चोक्तं नक्तैर्मानां ॥ २॥ शक्यपरशोक्तं ॥ ३॥ स्वर्गाद्य
ने च मृगां यथावन्निमानां नीलनकेभ्यः ॥ ४॥ शाशां गुलं प्रसक्तं ॥ ५॥ चोक्तं ॥ ६॥
जितम् ॥ लब्धं चोक्तं गुलं शासो मोक्षया शाश्वतं रंजतः ॥ ७॥ स्वस्वाश्विदेव ॥ ८॥ १०० हगते ५
गादेदिव्योक्तिः श्रीपुरुषोत्तमस्य ॥ श्रीमान्सत्तानंदइतितमाह्वरस्वतीशंकरयोस्त
नः ॥ ९॥ इति श्रीसत्तानंदशचार्यविरचिते पंचसिद्धांतसारेः भास्वतीकरणोपरिलेख
कारोष्टमः ॥ १०॥ इति सम्यत १८११ सालमिति आषाढवदि १२ तेज ५ मालिखितं संपु

॥ १०॥

॥ ११॥